

MAANDAG, 2 DECEMBER.

AMSTERDAM, 30 November.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

præjudicieeren. Volgens die *Stellingen* toch moeten de Commissien van Armbestuur

bevoorstellen de oprigting van crèches en daarover toezicht houden;

zorgen voor de verpleging en bewaring van kleine kinderen in succursalen van bewaarscholen;

zooveel mogelijk bevorderen de oprigting van bewaarscholen en de doelmatigheid van hare lokalen beoordeelen;

waken dat in of voor elke gemeente eene Armen-school zij, enz. Zorgen dat alle behoeftigen, die be-deeling genieten of arbeid bekomen, hunne kinderen ter armenschool zenden (het enseignement obligatoire, dat men in alle programma's van socialisten, maatschappijen tot Nut van 't Algemeen en Nederlandsche Onderwijzers-genootschappen terugvindt!);

bevorderen de oprigting van werkscholen, zondags-herhalings- en volkszangscholen (welke laatste aan de maatschappij van 't Algemeen Nuttigs reeds eene zoo schoone gelegenheid verschaffen, om, onder het voorwendsel van volksgezang, eenige Katholijken tot het aanvaarden van haar lidmaatschap te verlokken);

zorgen, dat de kinderen in leerinstellingen opgenomen leerstellig godsdienstig onderwijs bekomen. Voor dit alles, voor dit laatste vooral moet door de voorgestelde ARMEN-COMMISSIE gezorgd worden!

Het kan onze bedoeling niet zijn op dit oogenblik onze meening uit te spreken over den eigenlijken inhoud van deze heden aangehaalde *Stellingen*. Wij zouden daartoe gehandeld zijn indien wij een voorstel van wet op het lager onderwijs ter oogenblik voor ons hadden liggen. Nu wij echter zulke *Stellingen*, tot onze groote bevreemding, ontmoeten in een voorstel van wet ter regeling van het Armwezen, mogen wij ons bepalen tot dit weinige: dat wij ons reservèren op den inhoud van al deze *Stellingen* terug te komen, maar nimmer zouden kunnen toegeven dat, ten prejudice van de onderwijs-kwestie, punten zoo hoogst gewichtig als de thans besprokene, als ter sluiks in de wetgeving zouden mogen binnengesmokkeld worden.

Alvorens voor heden van den heer H. W. Tydeman c. s. afscheid te nemen, hebben wij nog een enkel punt aan hun oordeel te onderwerpen.

Wij hopen geen minder ijverige tegenstanders te zijn dan zij van alle misbruik, en zoo ook van het misbruik van sterke dranken. Is het echter met het beginsel van vrijen handel overeen te brengen; is het billijk na hun hooge patentkosten afgevraagd en na hen, mitsdien, tot de oefening van hun beroep geauthoriseerd te hebben, op alle tappers of slijters van sterke dranken een merkteeken van maatschappelijke en zedelijke verlagings te drukken, gelijk voorgesteld wordt in de *Stell.* 32 en 105? Volgens de eerste van welke tappers of slijters van sterke dranken geene leden mogen zijn van eenige Plaatselijke Commissie van armbestuur, noch ook wijk-gecommitteerden, en volgens de laatste van welke *Stellingen* tappers of slijters van sterke dranken, die, des bewust (?), aan degenen, welke tot den openbaren onderstand zijn vervallen (welke humaniteit!) en aan hunne huisgenooten, sterken drank leveren of verstrekken, anders dan op geneeskundig voorschrift, voor iedere overtreding eene boete zullen belopen van 3 tot 25 gulden, en bij herhaalde veroordeeling in de uitoefening van hun beroep gedurende eenen tijd van eenen week tot zes maanden kunnen worden geschorst."

Nog eene aanmerking. In art. 106 lezen wij wat volgt: "Behoeftigen, die in conubinaat leven en weigeren te huwen, of die in overspel te zamen wonen, worden van alle be-deeling en arbeid van overheidswege uitgesloten." Wij meenen eenigzins de behoeftige klassen te kennen, en weten, welke betreurenswaardige vergrijpen tegen de zeden daar algemeen zijn. De ontzettende toename van onechte kinderen (binnen de tien jaren steeg de verhouding van 1:12 tot 1:8!!!), vele van welke het levenslicht zien in de klasse der behoeftigen, zou dit feit reeds genoegzaam constateren. Ook in het belang der maatschappij stelle men alle pogingen in het werk om dien staat van zaken te verbeteren. Om echter daartoe te geraken, spore men de

oorzaken op van dit diep rampzalig feit. En dan zal men ontdekken dat nu hooggeprezen, maar godsdienstloos en, uit dien hoofde, vloedig lager onderwijs er eene der hoofdoorzaken van uitmaakt. Wij men derhalve verbetering, men grijpe het kwaad in den wortel aan. Doch, hoe zult gij aan die ongelukkigen, die weigeren den weg des verderfs te verlaten, volgens uwe beginselen, »bedeeling en arbeid» kunnen ontzeggen, daar (*Stell.* 3) »in een welgeordenden Staat NIEMAND VAN GEBREK BEHOORT OM TE KOMEN?"

De *Nederlander*, te rade gegaan bij den *Evangelischen Kerkbode*, deelt op eenigzins smalenden toon mede, dat de Roomsche-Katholieke geestelijkheid f500 vraagt voor de dienst der cellulaire gevangenis te Amsterdam.

Wij laten voorshands in het midden wat van deze mededeeling zij; doch kunnen niet nalaten te kennen te geven, dat het ons verbaasd heeft te zien, dat men den moed heeft over de dienst der cellulaire gevangenis te Amsterdam te spreken en, naar aanleiding daarvan, aan de Katholijken iets onaangenaams te willen toevoegen. Voor het oogenblik bewaren wij nog het stilzwijgen over die gevangenis; iets vroeger of iets later zal er echter een tijd van spreken komen. Dan zal het blijken hoe overmoedig het gedrag van de *Nederlander* geweest is.

Met 1851 zal, onder redactie van Dr. J. P. van der Wier, het licht zien een nieuw *Christelijk Tijdschrift* onder den titel *DE VREDEBOER*.

Dit tijdschrift zal worden geschreven door de volgende heeren professoren en predikanten: J. H. Carpenter Alling, M. A. Amshoff, A. Faure Beeckman, J. W. L. ten Bokkel, J. Brava, W. Broes, Dr. G. A. van Limburg Brouwer, Ab Utrecht Dresselhuis, P. J. F. Dusseau, Prof. J. van Gilse, B. Glasius, Dr. B. ter Haar, Dr. Heemskerk, Prof. W. A. van Hengel, Dr. C. H. van Herwerden, A. H. ter Hoeven, Dr. R. Ben-ninck Jansz, J. J. L. ten Kate, Prof. N. C. Kist, A. L. Lesturgeon, Dr. E. J. Diest Lorgion, Dr. E. Moll, Prof. W. Moll, J. Mantendam, Prof. Domela Nieuwenhuis, Prof. J. E. van Oordt, H. M. C. van Oosterzee, P. Parson, I. Prins, A. Radt, Prof. H. J. Rooijards, C. van Schaick, W. Scheffer, Dr. J. G. de Hoop Scheffer, C. S. Adama van Schellema, Dr. G. D. J. Schotel, C. Sepp, Dr. H. J. Sptjker, J. H. Sonstral, T. van Spall, A. E. van Steeden, G. W. Stemler, J. Strozze, Dr. E. B. Sualuo, B. T. Lub-bink Weddik, Dr. D. H. Wildschut.

Onder deze medewerkers valt het oog op Dr. J. Brava, den president van het maar al te bekend onchristelijk genootschap *Phylacterion*. (Zie ons N° 518 — 28 December 1848.) Als het »*Christelijk Tijdschrift*» in diens geest moet worden geleid, dan weten wij, welke soort van »*VREDEBOER*» men daarin zal aantreffen.

De berichten, welke de Deutsche bladen heden brengen, zijn vredelievend en geruststellend.

Op de meest doelmatige plaatsen der stad Amsterdam zullen nog veertien brievenbussen worden geplaatst, waardoor aan een reeds lang genuten wensch zal worden voldaan.

Z. M. heeft den landmeter M. Andree te Zierikzee, vervol ontslag verleend, en voorts benoemd tot landmeter van de 1ste klasse P. W. Bijnen te 's Hertogenbosch.

Wij lezen in de *Kamper Courant*: »De afsluiting van het Zwolsche Diep bij Genemuiden is bij voortdurend eene groote helemmering voor de scheepvaart; het is bijna onmogelijk, om bij eenigzins sterken wind of stroom, de afsluiting zonder ongelukken door te komen, en tevens, wanneer dji noodig is, tol te betalen of stil te houden; met sterken stroom en bij aankomst van vele zeilende schepen zijn de ongelukken bijna onvermijdelijk; van daar ontstaan er onaangenaamheden, welke de schippers in de minste gevallen kunnen voorkomen of afsnijden. De veerschipper

Geen vraagstuk dat, in onze dagen, in hooger mate de aandacht boeit en de ernstige overwegingen oók van staatslieden waardiger is, — geen vraagstuk dat moeilijker, tot aller voldoening, zal kunnen opgelost worden, dan dat van het lager onderwijs. Een ieder begrijpt dat in dit vraagstuk schier alle groote kwestien des tegenwoordigen tijds geresumeerd zijn. Een ieder begrijpt dat van zijne oplossing grootendeels de toekomst van ons vaderland afhangt. Een ieder begrijpt dat het ten aanzien van dit vraagstuk te nemen besluit het meer dan enig ander zal beslissen, of Nederland aan godsdienstige onverschilligheid en, dien ten gevolge, aan verwildering van geest en gemoed zal worden prijs gegeven, dan of het een braaf, helder en krachtig geslacht op zijn bodem zal zien opgroeijen, wat zijne thans zoo zwakke fondamenteen schragen en herstellen, en met onbezweken moed aan zijn behoud zal arbeiden.

Indien er dus een vraagstuk is, dat eene opene en loyale behandeling vordert; indien er dus een vraagstuk is, welks Beslissing door geone, in de eene of andere wet ter sluiks ingelascht, bepalingen mag geprejudicieerd worden, dan zal het wel, voorzeker, dat zijn van het onderwijs, meer bepaaldelijk nog dat van het lager onderwijs. Indien eenmaal dit of eenig ander opvolgend ministerie, zijne grondwettige plichten en voorschriften indachtig, dit onderwerp bij de wetgevende magt ter sprake zal brengen, dan behoort deze daarover, en over alles wat zich daaraan verhoudt, in zijn geheel te kunnen oordeelen en zich door geene wettelijke verordeningen, een oogenblik vroeger vastgesteld, gebonden te voelen.

Zoo is onze overtuiging, en zoo zal wel de overtuiging zijn van allen, die eene loyale verwezenlijking van art. 194 der Grondwet verlangen. Anderen evenwel blijken er anders over te denken. Zoo bijv. de heer H. W. Tydeman, c. s. Volgens hunne *Denkbeelden* behooren verschillende gansch niet onbelangrijke punten, het onderwijs betreffende, reeds bij eene eventuele wet op het Armwezen uitgemaakt te worden, en achten zij het wenschelijk, dat dit geschiede op de volgende wijze:

»De Plaatselijke Commissien (van Armbestuur) bevorderen de oprigting van en houden toezicht over minnehuizen (crèches) (*Stell.* 92).

»Indien de gemeente te klein of te arm is, om bewaarscholen voor behoeftigen te bezitten, zorgt de Plaatselijke Commissie toch voor eene verpleging en bewaring, die dit gebrek zooveel mogelijk vervangt (*Stell.* 93).

»De oprigting van bewaarscholen als inrigtingen van opvoeding, wordt zooveel mogelijk bevorderd door de Commissie van Armbestuur, wier goedkeuring mede noodig is voor het lokaal, alvorens de school wordt geopend (*Stell.* 94).

»In of voor elke gemeente moet minstens eene Armen-school zijn. Waar de gemeentebesturen dit geraden oordeelen, blijft of wordt de Armenschool met eene andere gemeentelijke of vrije school vereenigd. Alle behoeftigen, die be-deeling genieten of arbeid bekomen, moeten hunne kinderen op den leeftijd, bij de wet op het onderwijs te bepalen, ter Armenschool zenden (*Stell.* 95).

»Zooveel mogelijk bevorderen de Commissien van Armbestuur de oprigting van Werkscholen, Zondags-, Herhalings- en Volkszangscholen (*Stell.* 96).

»De overheid zorgt, dat voor alle kinderen en plaatselijke Weeshuizen, op Armenscholen en inrigtingen voor arme kinderen bestemd (behalve bewaarscholen), minstens twee uren in de week gelegenheid zij om leerstellig godsdienstig onderwijs te kunnen genieten door leeraars of onderwijzers van de gezindheid, tot welke zij behooren (*Stell.* 98).

Onze lezers, welke wij met het gewichtigste wat het vraagstuk van het lager onderwijs oplevert, vertrouwd mogen achten, hebben slechts aan oog te laten gaan over deze zes aangehaalde *Stellingen*, om het met ons eens te zijn dat, wanneer het Armwezen in Nederland geregeld werd overeenkomstig de *Denkbeelden* van den heer H. W. Tydeman c. s., de wet op het Armwezen te eenemale de wet op het lager onderwijs zou

Recht van Genemmen, beschuldigt wegens het overzeiden van den ketting, is vrijgesproken. Tegen schipper Korbels Wessenius is rechtsingang verleend ter zake van het vernielen van den toestel voor het ophalen der ketting, door met zijn vaartuij op de ketting te varen. Ook wordt schipper J. C. Jansen ter zellde zake vervolgd. Men zegt dat hij tot eene maand gevangenisstraf is verwezen. Het is treurig, dat de maatschappij tot zulke maatregelen hare toevlugt moet nemen.

Zittingen der Provinciale Staten.

In de zitting van 29 November der Provinciale Staten van Noord-Holland is de beraadslaging over het verslag, betreffende de gemeentewet, voortgezet. Over het algemeen heeft men zich met de daarin ontwikkelde voorstellen vereenigd. Men is daarmede gevorderd tot art. 246., betreffende de plaatselijke belastingen. — Ten aanzien van de voordragt dezer belastingen, zijn bij het verslag verduidelijkingen geopperd tegen eene te sterke verhooging van de opcenten op de personele belasting, als schadelijk voor de gemeente niet alleen, maar ook voor het Rijk, en als kunnende strekken, om de goede klasse, die thans reeds eene rigting heeft, om naar het land te verhuizen, uit de steden te verjagen en daardoor den winkelier en den handwerksman in dezelve te benadeelen. Voor Amsterdam zoude eene dergelijke verhooging van de personele belasting, zoo men meent, noodlottige gevolgen kunnen hebben.

Hoofdelijke omslagen in steden van handel en industrie worden in het verslag als onuitvoerlijk voorgedragen.

Men geeft toe, dat eene te groote uitbreiding van consumptieve belastingen in vele opzichten verderfelijc werkt, en dat het wenschelijk zoude zijn, dat een ieder naar den maatstaf van zijn vermogen en middelen in de kosten van bestuur bijdroeg; maar naar het inzien der verslaggevers bestaan er groote bezwaren, om daartoe te geraken. Verlaagt men namelijk de accijnzen; en verhoogt men daarentegen de directe belastingen dan onthef men de groote minnigte van eene dergelijke bijdrage van eenige centen voor elken individu, om die last, tot guldens vereenigd, op den middenstand over te brengen; terwijl nauwkeurige berekeningen hebben doen zien, dat het voorgestelde stelzel van accijnzen voor Amsterdam eene mindere ontvangst van omstreeks drie tonnen gouds zou te weeg brengen, welke sedert niet met eene verhooging van directe belastingen zoude te vinden zijn.

Bij de bijna onoverkomelijke bezwaren van de voordragt omtrent de plaatselijke belastingen, is het hoogst wenschelijk voorgekomen, om zich naauwkeurig aan de Grondwet vasthoudende, tot algemeene beginselen te beperken, en zich te onthouden van speciale bepalingen, en de daartoe betrekkelijke artikelen te doen wegvallen.

De Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben de gemeente besturen verzoekt, om te doen toezien, dat bij het verkoopen van waren bij de maat, die gevuld worden *gelijkkrants*, en niet *opgehoopt*, zoo als dikwijls onder landbouwers geschiedt.

De aandoelen in de tapijt fabriek te Deventer, der van f 1000 origineele inschrijving, hebben weder f 1330 a f 1360 opgebracht, een bewijs van den bloei dezer fabriek, en van het goed vertrouwen op de administratie.

Engelsche kooplieden bezoeken de Groninger markt weder en nemen nog al wat rundvee en schapen van de markt. In deze maand werden uit Groningen 1581 schapen voor Engeland opgekocht, waardoor de prijs per Ned. pond 4 c. steeg.

GRAVENHAGE, 29 November. H. M. de Koningin wordt den 8 Dec. van het Loo in de residentie terug verwacht.

— Z. K. H. Prins Frederik wordt morgen met Hoogdeszelfs gezin van zijne buitenlandsche reis in de residentie terug verwacht.

— De raad van ministers is gisteren middag ten twee ure wederom vergaderd geweest.

— Het bevestigt zich dat de minister van oorlog, aan Z. M. den Koning eerbiediglijk heeft verzoekt, om van den op hem rustenden last te worden ontslagen.

(id) — Het gerucht, door sommige bladen medegedeeld, dat ook de minister van justitie z n ontslag zou hebben gevraagd, bevestigt zich niet.

— De minister van marine is nog niet in de residentie teruggekeerd.

— Bij besluit van den 21 dezer, is de reorganisatie van het Leger door den Koning onderteekend. Volgens geruchten zouden er bij elk batt. vijf kompagnies zijn, waarvan er eene als tirailleurs kompagnie dienst zou doen. Voorts zou er te Kampen een instructie-bataillon worden opgericht, tot opleiding voor den rang van onder-officier. Men wil verder weten, dat de onder-officieren in klassen zouden worden verdeeld. Te Medenblik zou er een depot van strafsursus worden gevestigd. Ook zou er bepaald zijn, dat ingeval de regimenten kinderen den ongeduld van 15 jaren zullen hebben bereikt, zij zullen worden ontslagen. Doch dat, indien zij bekwaamheid bezitten, zij bij het instructie bataillon zouden worden overgeplaatst. De besluiten, houdende de benoemingen tot officieren, worden dagelijks te gemoet gezien. Ook de organisatie voor de kavallerie en artillerie worden eeling verwacht.

— Heden heeft de Hooge Raad, burgerlijke Kamer, uitspraak gedaan in de zaak van den heer B. Leon, deursvaarder bij de Arrond.-Regtbank te 's Gravenhage, tegen Z. M. Willem II en Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, in hoedanigheid van mede-erfgenamen van Z. M. Willem III, strekkende de vordering van den eischer: 1°. tot restitutie van gedane uitschotten voor en ten behoeve van nu Wijlen Z. M. Willem II, als, in Hoogdeszelfs particuliere dienst geweest zijnde, gedaan; en 2°. tot nakoming van en betaling der verschenden termijnen eener acte van 13 Dec. 1848, door nu Wijlen Z. M. Willem II ten behoeve des eischers gepasseerd, en krachtens welke nu Wijlen Z. M. aan den eischer levenslang, als in zijne particuliere dienst zijnde, en ter zake van bewezen diensten en betoonde trouw en gehechtheid, heeft toegelegd eene somma van f 300 's maands.

De Raad heeft bij een uitvoerig arrest de *hoofd-vordering* van den eischer afgewezen, hoofdzakelijk op de volgende gronden:

Nadat ten aanzien der daadzaken was aangenomen de afgifte door den overleden Koning van het bovengemelde onderhandsch geschrift van 13 December 1848 ten behoeve des eischers, en krachtens welke de eischer meende gedurende zijn leven aanspraak te kunnen maken op de voldoening daarvan door de erfgenamen van den overledene; dat de gedaagden beweren, dat er geen *obligo* ten deze bestond, en derhalve weigeren aan de vordering te voldoen, terwijl zij aanbieden de door den eischer gedane uitschotten met de interesten te voldoen, heeft de Raad, ten aanzien van het *regt*, nagenoeg overwogen:

Dat gelijk de geringste schuldenaar jegens zijnen schuldeischer in regten gelijk staat met den hoogstgeplaatsten persoon, zoo ook aan den hoogstgeplaatsten persoon jegens den geringsten gelijk regt toekomt, en het dus onverschillig is welke hoedanigheid de partijen ten dezen bekleeden; en dat daar, waar het strenge regt wordt ingeroepen, alleen de vraag kan zijn, of de betaling kon worden gevorderd van den ondertekenaar van het geschrift of van zijne erfgenamen; dat het stuk daartoe behoort te worden getoetst aan de wet, dat de gedaagden beweren, dat het hier niet betreft eene schuldbekentenis, die in regten verbindende is, maar alleen eene zuivere onverpligte liberaliteit, gift of schenking, doch ongeldig in regten, omdat de vorm, bij de wet voor zoodanige schenking voorgeschreven; ontbreekt; dat dit beweren opgaat; dat er toch, ten eerste, geene erkensten van schuld bestaat, maar de toezegging van belooning voor bewezen diensten, trouw en gehechtheid, eene bezoldiging wegens bewezen diensten *nullo jure conventionis*, aan iemand die niet langer tot dienstprestatie kon gehouden zijn dan hij zelf goed vond; dat uit dit alles volgt, dat de acte niet als eene geldende schuldbekentenis kan worden aangemerkt, ook niet als een contract van huur van dienst, als kunnende dergelijk contract niet voor het leven worden aangegaan, en er ook geene wederkerige verbindtenis van de zijde des eischers bestaat; zoodat deze op elk oogenblik bevoegd was zijne dienst te weigeren; dat er dus niets anders overschiet dan eene zuivere liberaliteit of schenking uit besef van verdiensten aan den begiftigde, welke schenking als zij aan de vereischten der wet voldoet, geldende is; dat toch de wet aan zoodanige schenkingen vormen verboden heeft tot waarborg van den *varachtingen* van den schenker, ter voorkoming van ligvaardige opwelling van een goed hart en tegen misleiding waaraan zoo wel de hooggeplaatste als de geringste persoon bloot staat; dat daartoe de wet vereischt eene notariële akte, en dat daarenboven de schenking in uitdrukkelijke bewoordingen aangenomen zij door den begiftigde, en hetzij bij de akte van schenking of bij latere authentieke akte bij het leven van den schenker; dat al deze vormen ten deze ontbreken, zoodat het onderwerpelijk onderhandsch geschrift ook als schenking is ongeldig.

Op deze en verdere gronden is de *hoofdvordering* afgewezen, doch akte verleend aan de gedaagden van hun aanbod tot restitutie van uitschotten en tot betaling van de maandelijksche bezoldiging over de maanden Februarij en Maart 1849 en eindelijk de eischer veroordeeld in de kosten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Nov. In de huidige zitting der Wetgevende Vergadering interpeleerde de heer Schoelcher den minister van marine over eene circulaire door den minister uitgevaardigd aan de gouverneurs der kolonien en aan de opperbevelhebbers der maritime stations, waarbij hem werd kennis gegeven, dat, wanneer een schip in de Vereenigde staten mogt aankomen en zich dan aan boord mogen bevinden zwarten of kleurlingen, onder welk voorwendsel of om welke reden dan ook, die lieden en de bemanning er niet alleen gevangen zouden worden genomen, maar ook het vaartuij geconfiscieerd. De heer Schoelcher vond deze bepaling onmenschelijk en had gewenscht, dat de Franche regering zich tegen dit besluit der Vereenigde Staten zoude verzet hebben, zonder dat men daar juist eene kwestie van oorlog of vrede van had gemaakt.

De minister van marine antwoordde op die interpellatie, dat Frankrijk en Engeland reeds daaromtrent bij de Vereenigde Staten hadden gecorrespondeerd, en dat dien ten gevolge alle burgers van den Franschen Staat, welke onder Franche vlag in de Vereenigde Staten mogten aankomen, er niet achtting en onderscheiding zouden worden ontzagen. De Vergadering besloot tot de orde van den dag over te gaan.

Nog besloot de Vergadering een voorstel van Em. de Girardin in overweging te nemen, betreffende het tot stand brengen der middelen om de verslagen van het verhandelde bij de Kamer en bij de gerechtshoven met meer getrouwheid en onpartijdigheid het licht te doen zien.

— Overmorgen zal het voorstel van den heer Cretou in behandeling komen.

— De leden der questuur hebben onderscheidene door hen gedeponeerde voorstellen ingetrokken betreffende eene nieuwe organisatie van het politie-commissariaat bij de Wetgevende Vergadering. Het geschil is geëindigd met eene minnelijke schikking, krachtens welke, gelijk reeds meermalen gezegd is, den President der Vergadering, in overeenstemming met het bureau der Kamer, de keuze is vrijgelaten van den specialen commissaris der Vergadering. Die ambtenaar zal slechts dan mogen terug geroepen worden, wanneer de regering en de President der Vergadering het aangaande dit punt eens zijn. De kwestie, aldus beslecht zijnde, zal niet meer voor de Vergadering worden gebracht.

— Thans is de benoeming van de heeren Duvergier de Hauranne en Bidault voor het departement Cher verzekerd. Beide kandidaten hebben reeds meer dan 16,000 stemmen vereenigd, en hunne mededingers slechts 8000.

— Thans vernceemt men dat de heer de Remusat benoemd is tot rapporteur wegens het wets-ontwerp tot ligting van 40,000 man.

— Het *Bulletin de Paris* wil weten, dat een traktaat tusschen Engeland en Frankrijk op het punt staat van gesloten te worden, met het doel om eenparig en wel met de gestrengste onzijdigheid te werk te gaan ten opzichte van Duitschland.

— Aan Mgr. den kardinaal-aartsbisschop van Rheims, die zich thans te Parijs bevindt, zijn ontstolen zijn aartsbisschoppelijk kruis met de keten, zijne gouden snuifdoos en gouden bril.

MADRID, 23 November. Prinses Clementine is met gemaal en kinderen gisteren avond hier aangekomen en aan het koninklijk paleis afgestapt, alwaar zij de vertrekken van de familie Montpensier heeft betrokken. Na een kort verblijf denkt zij naar Sevilla te vertrekken.

— Het ontwerp ter regeling der Spaansche schuld is bij het ministerie ingekomen. Het bevat drie plannen, het eerste komt vrij wel overeen met dat der Engelsche houders, het tweede geeft daarop eenige variaties, en het derde vraagt 32 jaren tijds tot regeling dier schuld.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Nov. Eene deputatie van schoolmeesters dezer hoofdstad heeft gisteren een adres gebracht aan den Bisschop van Londen, *van hem dankte* veel dank zijde.

— Z. Em. Wiseman heeft Mgr. den aartsbisschop van Dublin, Lord Murray, een brief van dankbetuiging gezonden in antwoord op diens adres vol sympathie en vriendschappelijke gevoelens. Z. Em. zegt ten slotte van dien brief: »Ik zie met genoegen, dat gij, Mgr., en de geestelijkheid van Dublin met mij tot het besluit komen (hetwelk trouwens dat is van alle Katholijken in Engeland) dat het gezond verstand onzer landgenooten de oprigting onzer hiërarchie weldra in haar ware licht zal beschouwen, en dat het eene volledige gerechtigheid zal doen wedervaren aan onze daden en aan de drangredenen, die er ons toe hebben gebracht.»

— Thans kan men zich een denkbeeld vormen van den indruk, door het beroep op het Engelsche volk van Kardinaal Wiseman te weeg gebracht. Dit dokument is in een onnoemelijk aantal exemplaren verspreid geworden. Behalve de 50,000 exemplaren, die als brochure verkocht zijn, is het ook in alle Engelsche dagbladen en in eene menigte bijzondere uitgaven gedrukt geworden. Millioenen Protestanten hebben het kunnen lezen, en de kalme en bedaarde stijl, de logische bewijsvoering van de wettigheid der pausselijke Breve, de zachtmoedige berisping van den aanmatigenden geest, die de protestantsche Kerk kenmerkt, de geheele stellige en verstandige redenering, waardoor het Manifest zich onderscheidt, hebben, men kan het nu reeds gerust verzekeren, er veel toe bijgedragen om de beweging een weinig tot bedaren te brengen.

Sommigen meenen te weten dat niet het Parlement, maar het regterlijk gezag uitspraak zal doen in de zaak van de katholieke Bisschoppen, en dat die regtbank een grond tot hunne veroordeeling zou kunnen vinden in eene oude wet uit het eerste jaar der regering van koningin Elisabeth, waarbij alle gezagvoering van een vreemden vorst, prelaat of magthebber streng wordt verboden, en alle zware straf waardig worden genoemd, zij die dat gezag schragen of voorstaan. Die wet is, wat de bepalingen betreft, nooit afgeschaft, alleen de straffen zijn vernietigd. Er blijft dus niets van over dan het verbod. Nu denken velen dat de regterlijke magt in plaats van de katholieke prelaten te straffen of te vervolgen, zich zal bepalen bij het *onwettig verklaren* der door hen aangenomen titels. Evenwel is dit nog niets meer dan een persoonlijk gevoelen.

— Lord Minto zal, zegt men, voor zijne betrekking bedanken, waarschijnlijk ten gevolge der bijzonderheden, die thans bekend worden van zijne zending naar Rome.

De *Morning-Chronicle* gelooft dat Frankrijk, uit hoofde der goedkoopste van het goud, zal overgaan tot het aannemen van den gouden standpenning, en dat dit voorbeeld door andere landen gevolgd zal worden, zoodat Engeland weldra niet meer alleen den last van den geheelen goudaanvoer dragen zal. Het is nogtans zeer twijfelachtig, of het geloof van genoemd blad in deze op goede gronden berust.

De verkiezingen te Dublin hebben 35 liberalen, 22 behoudsgezinden en 3 twijfelaars in den stedelijken raad gebragt.

Het denkbeeld om een elektrischen telegraaf tusschen Europa en Amerika aan te leggen, is nog niet opgegeven. Een Amerik. ingenieur beweert, dat het leggen van een onderzeeschen telegraaf tusschen kaap Clear in Ierland en een landtong in Nieuw Schotland op ongeveer honderd mijlen boven Halifax, zijnde de naastbij gelegen punten der beide werelddelen, geen meerdere moeilijkheid in de uitvoering zoude opleveren, dan men bij dien tusschen Dover en Calais heeft ondervonden. Alleen zoude men meer geld behoeven, en de beoefende ingenieur schat de uitgaven op 3 miljoen dollars. De in eene dikke laag guita percha besloten draden zouden tot zulk eene diepte worden neder gelaten, dat zij tegen alle gevaar waren gevrijwaard. Voor het uitvieren der draden en andere werkzaamheden zoude men vijftien schepen van duizend ton, vier stoombooten van vijftien honderd en twee kleinere doch zeer snel gaande stoomvaartuigen noodig hebben. De elektrische draad zoude omtrent 800,000 ned. fl. wegen, en op den bodem der zee door zes honderd ankers vastgehouden worden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Nov. De *Kass. Ztg.* berigt per telegraaf uit Weenen, dat vorst v. Schwarzenberg de Oostenrijksche president-minister, en de Pruisische minister van buitenlandsche zaken v. Mantouffell, te Ollmütz de gewichtige hangende vraagstukken zullen bespreken.

Men schrijft uit Kassel, 27 Nov. De Bondstroepen zijn voorgevoerd tot Wehrda, drie uur van Hersfeld in het Fulda en Haundal. Daarentegen verschanzen de Pruisische troepen zich omstreeks Hersfeld, leggen loopgraven aan en werpen dammen op.

Volgens de *Deutsche Reform* heeft de Keurvorst bij den Bondsdag de verklaring afgelegd, dat hij voornemens was met twee of drie duizend Keur-Hessische troepen naar Kassel op te rukken, om de regering van zijn land op constitutionele wijze weer te aanvaarden. De Keurvorst is van meening, dat de handhaving der orde in Keur-Hessen thans aan hem toekomt, zoodat hij verlangt dat de Bondstroepen zijn land zullen verlaten. Ten gevolge van dit verzoek, heeft graaf Thun naar Weenen getelegrafeerd, om de toestemming der regering te vragen. Men zegt, dat Vorst Schwarzenburg bereid is het verzoek in te willigen, ja sommigen voegen er bij, dat het berigt dier inwilliging reeds bij den Bond ontvangen is. De Keurvorst zal thans gelijke notificatie aan de Pruisische regering toezenden, en onmiddellijk na de ontruiming van zijn land, zich naar Kassel op weg begeven.

BERLIJN, 28 November. von Mannthuffel is Woensdag morgen ten 8 ure over Breslau naar Oderberg vertrokken, om daar de bedoelde bijeenkomst met vorst Schwarzenberg te hebben. Hij wordt binnen 4 dagen terug verwacht.

De *Staats Anz.* zegt dat het gerucht van het vertrek des Konings naar het leger van alfort grond ontbloomt is.

De door den minister v. Ladenberg aan de commissie voor het adres gegeven mededeelingen waren zeer algemeen en gingen niet verder op, dan reeds bekende. Ook deed hij de verwachting uitkomen, dat v. Mannthuffel de hangende kwestien tot een gunstig einde zou brengen. v. Ladenberg gaf de verzekering, dat de zaken beter staan dan men voorgeeft. De redactie van het ontwerp-adres is opgedragen aan v. Patow, v. Bodelschwing en Koller.

De *Morg. Ztg.* meent dat eerlang de Kamers eene maatschappij worden verdaagd, en dat inmiddels de hangende kwestie en de zamenstelling van het ministerie zal worden geregeld.

WEENEN, 26 Nov. De apostolische nuntius Viale Prela is van Berlijn alhier aangekomen.

De Pruisische gezant, graaf v. Bernstorff, heeft gisteren gedurende verscheidene uren een conferentie met den minister-president, vorst v. Schwarzenberg, gehad.

ITALIE.

De heeren Demarelli en Buoncompagni zijn tot presidenten gekozen.

De heer Pialetti is met 72 van de 117 stemmen verkozen.

kozen tot President der Kamer van Afgevaardigden te Turijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Nov. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren de discussie voortgezet over het voorstel van den Heer Dumortier; deze beraadslaging zal heden worden vervolgd en waarschijnlijk ten einde gebragt.

500 Belgische fabrikanten hebben zich aangemeld, om voortbrengselen naar de groote tentoonstelling te zenden.

Te Mons heeft zich eene vereeniging gevormd tot het oprigten eener *philantropische slagerij*. Het kapitaal is 20,000 francs in 200 actien van 100 francs, waarvan al een groot aantal geplaatst zijn. Het doel dier vereeniging is niet, zoo als sommigen meenen, om het beroep der vleeschhouwers ten gronde te rigten, maar alleen om het vleesch zoo goedkoop te stellen, dat alle klassen van verbruikers het kunnen bekomen; daar zij den verkoopprijs van het vleesch in evenredigheid zal brengen met dien van het nog ongeslagte vee. De prijs van het vleesch der vereeniging zal voorloopig op 40 centimes (19 cents) worden gesteld.

De ingenieur Spingart is te Arlon aangekomen, ten einde opmetingen te doen voor den ontworpen Luxemburgschen spoorweg.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	29 NOV. 4 1/2 u. gebt.	30 NOV. 4 1/2 u. gebt.
NEDERL. Werkl. Sch. a 2 1/2 pCt.	52 1/2	53 1/2
Dito Dito	62	63 1/2
Dito Dito	82 1/2	84 1/2
Dito Obligatien O. I.	81	83 1/2
Amortis. Synd. c.	3 1/2	
Handel-Maatschappij	4 1/2	107 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg	86	
Aand. Holl. S. M.		
Obligatien		
BELG. Obligatien 1814		
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2	44	45
Dito bij Rotsch en Volksw.	44 1/2	45 1/2
FRANKRIJ. Obligatien	51 1/2	52 1/2
SPANJ. bij Ardoins f 85	11 1/2	12 1/2
Dito Dito f 510	11 1/2	12 1/2
Dito Onbep. Stukken	11 1/2	12 1/2
Dito	37	37 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.	31 1/2	32 1/2
Coup. Ardoins	7 1/2	8 1/2
Passive		
FRANSCH. Uitgest.		
Porto bij Londen f 5 pCt. nu	31 1/2	32 1/2
Dito Dito f 5 pCt. nu	31 1/2	32 1/2
Russ. bij Hope 1798 en 1816	100 1/2	102 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	100	101 1/2
Cert. bij d. 1831 en 1833	90 1/2	92 1/2
Dito	90 1/2	92 1/2
Dito bij Hope	81 1/2	84 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.	81	82 1/2
Dito bij d. 5de Serie	4	83
Cert. te Hamburg	5	
Inschrijving in Assignat.	6	
Cert. van dito		
POLEN, Aand. a fl. 500	139	140
Dito met Lot. a 300		
AMERI. Bank-Actien		
PRUISCH. Aand. met Lot. R. 50 f		
OOSTERRIJ. Metaalk.	62 1/2	66
Dito Nieuwe	33 1/2	35 1/2
Dito Nieuwe	67 1/2	70 1/2
Ween. Bank bij Golln C.		
Dito		
Aand. met Loting fl. 500		
Nieuwe dito	250	265
N. P. L. S. Cert. Lam en Bouwer 5 pCt.		
BRAZILIE te Londen 1824	84	87
Dito Leening 1843	5	82
Dito f 200		85
PERU		
MEXICO	5	28 1/2
VERZUKLA 6 pCt. nu	4	29
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1 1/2	30 1/2
ECUADOR		
Coup. Ecuador		
GRIEKEN		

Binnenl. fondsen hebben hunne rijzing van gisteren vervolgd en waren bij vrij levendige handel op nieuw aanmerkelijk hooger. Vreemde fondsen waren alle insgelijks tot veel verhoogde koersen gezocht, voornamelijk Metaalleken welke ongeveer 4 pCt. williger waren.

Koers van het Geld: Beleming 3 pc., Prologatie 3 1/2 pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 53 1/2; Zigt Parijs 56 1/2; 2/m. Londen 11,60; Zigt Londen 11,67 1/2; 2/m. Hamburg 35 1/2; Zigt Hamburg 35 1/2; 3/m. Lissabon 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersburg 1,81.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Nov. Belg. leen. 2 1/2 pc. —; 5 pc. 35 1/2; 1840, 5 pc. 96 1/2; Spanje Ard. 5 pc. 11 1/2; Binnenl. 3 pc. 31 1/2; Coupons —; Rom. Leening 72 1/2.

BERLIJN, 28 Nov. Schuldbr. 3 1/2 pc. 77 a 77 1/2; Loten —; Rusl. Stiegl. 3 pc. —; Pools. 4 pc. 71 1/2 a —; Loten fl. 200 91 1/2; id. fl. 300 —; id. fl. 300 76 1/2 a —.

HAMBURG, 28 Nov. Rusl. Esg. Leen. 100; Stiegl. 4 pc. 82 1/2; Spanje, Ard. 5 pc. —; Binnenl. 3 pc. 29 1/2.

FRANKFORT, 28 Nov. Met. 5 pc. 65; 4 pc. 49; 2 1/2 pc. 34; Bank-Actien 930; Darmst. Loten fl. 50 74 1/2; id. fl. 25 26 1/2; Badensche Loten fl. 50 50; id. fl. 35, 29 1/2; Nassausche 24; Holl. 2 1/2 pc. 51; Werk. Sch. 4 pc. 84; Sijndie. 3 1/2 pc. —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 November.

OVERZICHT DER WEEK.

De onzekerheid der politieke gebeurtenissen in Duitschland oefent eenen nadeeligen invloed uit op den goederen handel in het algemeen en voornamelijk op *Koffij*, *Tabak* en *Levensmiddelen*, waaronder *Rijst* eene eerste plaats bekleeft, welke artikelen bij geruste tijden door verschillende omstandigheden ongetwijfeld eene aanmerkelijke beterschap konden hebben ondergaan.

KOFFIJ. De ongunstige berigten over de oogst op Java heeft aan de bestaan hebbende gunstige meening voor dit artikel, nieuw voedsel gegeven, waardoor er bij gebrek aan buitenlandsche vraag voor het binnenland verscheidene soorten tot 29 cs. voor goed ordinaar Java en 29 1/2 cs. voor dito-blank zijn afgegaan, met zeer weinig afgevers.

THEE in de ordinaire soorten prijshoudend.

SUKKER. Ruwe. Door het ver gevorderd seizoen en de lusteloze stemming der raffinadeurs zijn hierin geene verkoopen van belang tot stand gekomen, zijnde de importeurs formeel op voorgaande prijzen houden.

Grainneerd voor uitvoer; op de verlaagde noteeringen der voorgaande week is eene kleine beterschap gevolgd, zijnde er circa 300 mille kilo Crushed verkocht, waaronder W en Z tot f 23 1/2, T en C f 29, N S R N. 2 f 32 1/2, dito superfine f 34; voor B en H en S en T Crushed wordt bij partij te vergeefsch f 31 voor N. 1, f 30 voor N. 2 en f 29 voor N. 3 geboden. Het voorbeeld, door eenige raffinadeurs gegeven, om hunne werkzaamheden aanmerkelijk te verminderen, wordt door verscheidene anderen insgelijks opgevolgd. De prijzen in consumptie hebben geene verandering ondergaan. Stroop zelfs iets minder gevraagd, Stoom f 17 a 17 1/2 O F / 19 a 22.

SPECERIJEN, zonder de minste handel met nominale prijzen.

FRUITEN. Krenten. Hoewel eene lading Zantische uit de eerste hand tot f 15 1/2 verkocht schijnt te zijn, kan men bij partij tot dezelfde prijs voor mooie kwaliteit nog altijd teregt.

Muscadel Rozijn f 25, Malaga f 16 1/2, Smirna f 15, Pruimedanten f 28, Fransche Pruimen f 9, Fransche Anijsaad f 36, Malakser Komijn f 42, Spaansche Safraan, prima, f 19, mindere soort f 12 1/2 a 18, Genue-Olij, witte f 78; gele f 75, Boek f 48.

Rijst met levendige vraag. Voor eene partij van 840 balen mooi blank ongepeld Java is f 7 1/2 besteed en voor 2450 balen ordinaar blank dito wordt f 7 1/2 te vergeefsch geboden. Gepelde soorten ondervond ook gereede afrek tot iets betere prijzen als onze voorgaande noteeringen.

TABAK, steeds vooruitgaande met veel kooplust. Door de ternghoudenheid der eersthands aanvoerders, bepaalde zich de handel in Maryland op nauwelijks 200 vaten, waarbij stijve prijzen besteed zijn. In de volgende week worden de markt verwacht:

75 Pakken Java, ex Nehalania.
144 dito dito Henricus Gerardus.
36 dito dito Alida Wilhelmina.
100 dito dito Alida Wilhelmina.

Waarvoor veel kooplust schijnt te bestaan en waarmede na verkoop de eersthands voorraad wederom opgeruimd zal zijn.

HUIDEN. Zuid-Amerikaansche soorten ondervonden eenige afrek in de tweede hand. Java zonder voorraad. Inlandsche zonder belangrijke handel.

HENNEP. Hiervan zijn eenige partijen voor de Marine verkocht. Riga Rein f 64 1/2; Petersburger f 64; Riga Uitschot f 62; Pas f 59 1/2; Petersburger half Rein f 52.

VERFWAREN. Indigo prijshoudend. Cochenille wordt te vergeefsch onder de voorgaande vellingprijzen gelaten. Vervhanten: Hierin zijn geene omzettingen van eenig belang te vermelden. Harst. Amerikaansch bruin en geel met eenige handel tot onveranderde prijzen. Meekrap zonder vraag en lager aangeboden.

POTASCH wederom lager. Amerikaansch tot f 18 E. Petersburger f 15 1/2 te koop.

BANCA-TIN tot f 49 zonder koopers.

STERKE DRANKEN. Genever 100 %, eerste kwaliteit f 15 1/2; tweede soort f 14 1/2. Moutwijn 91 % f 11 a kontant.

VETWAREN. De verschillende Traansoorten zijn prijshoudend, zonder dat daarin eenige omzettingen zijn te vermelden.

TALK. Vlaauwer. Petersburger voor Kaarsen f 24 1/2 a 2 1/2; Dito voor Zeep f 23 1/2, Patent-Olie f 37 1/2 a kontant.

ANSJOVISCH. Nieuwe tot f 13 verkocht.

De in ons bovenstaande berigt vermelde 8446 balen ordinaar blank ongepeld Java Rijst, zijn ter beurze tot f 7 1/2 verkocht en grif geplaatst.

SCHIEDAM, 29 Nov. Rogge. Gedurende deze week was de handel van weinig belang, daar de koopers zich retireerden, omdat vele partijen tot vorige prijzen werden aangeboden en men bij uitslijting niet lager teregt kan komen; men noteerde als volgt: 147/2 a Libau f 171 1/m., 144/2 a Libau f 165 6/w., 143/2 a Arensburg f 170 6/w., 143/2 a Libau f 163, 164 6/w., 165 3/m., 147/2 a Libau f 172 6/w. Gerst bleef prijshoudend en werden de genoteerde partijen naar kwaliteit betaald, als: 130 2 a ger. Koers f 154 6/w., 129/2 a Libau f 138 6/w., 146/2 a Arensburg f 145 6/w., 135/2 a mindere dito f 140 6/w. Moutwijn bleef f 11 genoteerd met vrij goeden handel. Genever f 14,50; Amst. Proef f 15,75.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 30 Nov. Tarwe f 7,50 tot 8,20; N. Rogge f 5,80 tot 6,15; Garst f 4,20 tot 4,65; Boekweit f 6,10 tot 6,70; Haver f 3,10 tot 3,50; Groene Erwtten f 10,50 tot f 13,00; Graauwe Erwtten en Capucijnders f 10,50 a 13,00; Boter f 0,74 tot 0,90, het Ned. pond; L. Kaas f 20 tot 24 de 100 Ned. ponden.

To Amsterdam bij G. L. VAN LANGEHOVEN, Drukker en Uitgever.